

Parengta pagal viešųjų konsultacijų „Kaip geriau pasirengti organizuoti ugdymo procesą?“ siūlymus

Pildoma

Viešosiose konsultacijose mokyklų direktoriai, direktorių pavaduotojai siūlė pateikti įdomesnių ugdymo organizavimo pavyzdžių, kurie retai įgyvendinami ugdymo procese arba visai nevykdomi. Pvz., turistinis žygis populiarius mokyklose, bet mokyklose jis organizuojamas ne ugdymo proceso metu.

Viešųjų konsultacijų dalyviai pageidavo, kad būtų pateiktos nuorodos, kurios padėtų surasti informaciją apie patrauklias ugdymo formas.

Pleneras

Netradicinė dailės pamoka ar pamokų ciklas tiek gamtos aplinkoje, tiek patalpose (pleneras (pranc. „plein air“) – atviras oras – dailės istorijoje pažįstamas nuo 19 a. kaip tapymas gamtoje tikroviškai pavaizduojant matomus vaizdus, perteikiant natūralios gamtos spalvas, šviesą).

Plenero pagrindas – didesnė laiko apimtis kūrybiniam saviraiškos polėkiui išreikšti, nebūtinai viena tematika, mobilumas, sukurtų darbų pristatymas pabaigoje ir parodos eksponavimas. Plenerą organizuojant galimos įvairios kūrybinės veiklos: ekskursijos, tyrinėjimai, diskusijos, pasirodymai, kt.

Siūloma suplanuoti ir išbandyti šią ugdymo formą mokyklos ugdymo procese.

Stovykla

Mokykla atliepdama konkrečios dalyko ar kelių dalykų programoje keliamus tikslus gali organizuoti dienos ar kelių dienų trukmės stovyklas. Jos organizuojamos konkrečiai klasei ar klasių grupei. Pvz., užsienio kalbų stovykla, matematikų stovykla ir kt. Ugdymo procesas klasėje keičiamas į mokymąsi kitaip, kitomis formomis, pritraukiant kitus mokytojus, kartais vyresniųjų klasių mokytojus. Stovyklos trukmės laikas perskaičiuojamas į atitinkamų dalykų pamokų laiką.

Turistinis žygis

Turistinis žygis gali būti ugdymo proceso sudėtinė dalis. Planuojant turistinį žygį turėtų būti numatyti tikslai ir veiklos, kurios padės pasiekti tikslų ir planuojamų rezultatų. Turistinis žygis gali būti siejamas su vieno ar kelių dalykų turiniu. Turistinio žygio laikas perskaičiuojamas į realų ugdymosi laiką pamokomis.

Pavyzdžiui, turistiniame žygyje užtrukus 7 val., jas perskaičiavus į pamokas – 9 atitinkamo dalyko pamokos.

Virtualūs produktai ugdymo procese

Siekiant ugdymo procesą organizuoti patraukliai ir įdomiai ne visada esama galimybių procesą organizuoti reikiamame muziejuje ar nuvykti į parodą. Kartais galima pasinaudoti sukurtais virtualiais produktais.

Pateikiame muziejų asociacijos tinklalapyje siūlomus virtualius produktus, kuriais galima pasinaudoti įgyvendinant dalykų ugdymo turinį.

- Virtualios parodos portale www.muziejai.lt
- Virtualios parodos portale www.limis.lt
- Panoraminiai vaizdai www.panoramas.lt
- Virtualūs turai
- Vaizdo reportažai
- Virtualios parodos muziejų svetainėse
- Virtualios parodos kitose svetainėse
- Elektroniniai produktai

Ugdymo procesas kitose aplinkose

Vis dažniau ugdymo procesas organizuojamas kitose aplinkose. Ugdymo procesas vykdomas parkuose, mokyklos, miesto, miestelio aplinkose. Organizuoti ugdymą kitose aplinkose sudėtingiau nei klasėje. Organizuojančiam ugdymą kitose aplinkose kyla klausimas: kaip?

Ugdymo sodo skaitmeninių mokymo priemonių elektroninė erdvėje pateikiama medžiaga apie ugdymo proceso organizavimą kitose erdvėse.

Pavyzdžiui, lietuvių kalbos ir literatūros pamokų organizavimas miesto / miestelio bibliotekoje <http://mokytojtiv.blogspot.com/search/label/Netradicin%C4%97s%20mokymosi%20aplinkos>.

Mokymasis tyrinėjant

Kaip organizuoti mokymąsi tyrinėjant, pateikiama tinklapyje: <http://mokytojtiv.blogspot.com/search/label/Mokymasis%20tyrin%C4%97jant>.

Atkreipiame mokyklų dėmesį, kad 2019–2020, 2020–2021 mokslo metais numatyta, kad pagrindinio ugdymo programose eksperimentinei veiklai per mokslo metus būtų skiriama ne mažiau kaip 30 procentų ugdymo laiko, skirto gamtos mokslų dalyko programai įgyvendinti (pradiniame ugdyme – 25 procentai).

Projektinių veiklos

Mokyklose populiarėja projektinė veikla. Projektai vykdomi per pamokas, organizuojamos projekto dienos, vieši projektų pristatymai, kuriuose dalyvauja ir mokinių tėvai.

Daugiau informacijos apie projektus galima rasti: <http://www.ugdome.lt/kompetencijos5-8/pagrindinis/kompetenciju-ugdymo-praktika/projektai/projektinio-darbo-etapai/>.

Atkreipiame mokyklų dėmesį, kad mokinių mokymosi laikas po pamokų renkant medžiagą projektui ar pristatant projektus gali būti įskaitytas kaip mokymosi laikas konkrečiam dalykui (-ams).

Mokymasis muziejuose

Vis dažniau ugdymo procesas organizuojamas muziejuose. Lietuvos muziejuose nuolat rengiamos ir įgyvendinamos edukacinės programos, projektai, paskaitos, apžvalginės ir teminės ekskursijos, pamokos.

Atkreipiame mokyklų dėmesį, kad edukacinė veikla orientuota į įvairias amžiaus ir socialines grupes. Užsiėmimų metu patraukliais ir netradiciniais būdais supažindinama su istorijos įvykiais bei reiškiniiais, meno pasauliu, papročiais, tradicijomis, praeities žmonių buitimi. Edukacinės programos parengtos atsižvelgiant į Bendrųjų ugdymo planų turinį: www.muziejuedukacija.lt.

Atkreipiame mokyklų dėmesį, kad ugdymo proceso trukmė muziejuje perskaičiuojama į pamokos trukmę, pavyzdžiui: ugdymo procesas muziejuje truko 4 astronomines valandas, perskaičius į akademinės valandas – 6 atitinkamo dalyko pamokos.

Jaunojo tyrėjo laboratorija. Kur?

Edukacinė programa, kurios metu mokiniai patys atlieka praktinį darbą, yra skatinami kritiškai mąstyti, teisingai vertinti ir analizuoti gautus rezultatus, jais remtis darant išvadas, įgyja mokslo žinių ir darbo laboratorijoje įgūdžių, mokosi planuoti tiriamąjį darbą.

Daugiau informacijos: https://www.lmnc.lt/edukacines_programos/.

Kinas mokyklai. Kur ir kaip?

Mokyklai siūloma pasinaudoti kino edukacijos ugdymo baze (KEUB). Lietuvos kino centro įgyvendinama tęstinė kino edukacijos programa, kurios prioritetas – nacionalinis kinas. Jos tikslas – skatinti naudoti filmus mokymo procese, suvokti kiną kaip atskirą informacijos šaltinį, pritaikant kiną naudoti įvairių disciplinų pamokose. KEUB sudaro trys filmų programos, skirtos trimis amžiaus grupėms. Kiekvienam filmui parengta metodinė medžiaga.

Mokausi iš kino

Tai nacionalinis kino edukacijos projektas, kuriame siūloma pamatyti daugiau kaip šešias dešimtis filmų, skirtų įvairaus amžiaus moksleiviams. Šiuose filmuose nagrinėjamos skirtingo amžiaus vaikams ir jaunimui aktualios temos, moksleiviai supažindinami su įvairiomis kultūrinėmis, istorinėmis, socialinėmis patirtimis, mokomi jas suprasti ir vertinti. Didžiąją dalį programos filmų lydi specialiai pedagogams skirta **metodinė medžiaga**, kuri padeda savarankiškai surengti matyto filmo aptarimą klasėje. Siekiama, kad pokalbiai apie kiną taptų klasės tradicija ir vyktų ne tik po „Mokausi iš kino“ peržiūrų kino teatre.

Išsirinkę dominantį filmą, pedagogai gali iš anksto visai klasei užsakyti **diskusiją, vedamą profesionalaus moderatoriaus**. Daugiau informacijos apie „Mokausi iš kino“ filmus bei jų metodinę medžiagą galima rasti svetainėje www.mokausiiskino.lt.

Edukacinę veiklą „Mokausi iš kino“ taip pat galima rasti ir „Kultūros paso“ programoje (www.kulturospasas.lt).

Projektas „MoMoLab“

Projektas susideda iš daugybės veiklų: tai ne vien mobili, bet ir demonstracinė bei stacionari laboratorijos.

Laboratorijoje esanti įranga universali, todėl pritaikyti ją galima labai plačiai. Tai ne vien smagi ekskursija, o puiki galimybė „pasimatuoti“ mokslininko profesiją. Skatina įjungti tyrėjo mąstymą, generuoti mokslines idėjas. Moksleiviai, padedami mokslininkų, vykdo įvairius tyrimus.

2019–2020 mokslo metais bus paskelbtas konkursas, kviečiant mokyklas jame dalyvauti, teikti paraiškas, vėliau bus atrinkta 100 mokyklų (pagal atrankos kriterijų aprašą), su jomis pasirašytos sutartys, ir jos bus aplankytos. Šio mokyklos sudarys sąlygas mokiniams atlikti mokslinius eksperimentus darbus, išbandyti tyrėjo profesiją.

Apie projektą detalesnę informaciją galima gauti el. paštu jonas.karolis@lmnsc.lt.

Ugdymas karjerai

Mokyklos organizuoja įvairias veiklas, skirtas mokinių karjerai ugdyti. Mokykloje organizuojamos karjeros dienos, išvykos į tėvų darbo vietas, į mokyklas kviečiami įvairių specialybių atstovai.

Daugiau informacijos apie ugdymą karjerai galima rasti: <http://www.mukis.lt/lt/pradzia.html>.